

Öt magyarhoni bolgár alkotó

Bozukova Zsenia Plovdivban született, 1991 és 1996 között képzőművészeti gimnáziumban tanult Bulgáriában. 1997–2002 között Budapesten a Magyar Képzőművészeti Egyetemen festő szakon végzett. A Cirill és Metód Alapítvány, valamint a Soros Alapítvány ösztöndíjasa volt. Számos csoportos kiállítás mellett önállóan bemutatkozott Magyarországon, Bulgáriában és Ausztriában. Alkotása szerepel a Petőfi Sándor Irodalmi Múzeumban. Tagja a MAOE-nek.

Doncsev Antoni Szófiában született. Bulgáriában elvégezte az iparművészeti technikumot, fémszobrászatot tanult Budapesten, a Képzőművészeti Főiskolán. A diploma megszerzése után a főiskola mesterképző intézetében folytatta tanulmányait. Önálló kiállításai voltak Budapesten, Zalaegerszegen, Győrött, Bonyhádon, valamint Németországban (Münsterben, Hagermarsban és Aurichban).

Gendova Miroljuba Budapesten született. Szófiában végezte el a művészeti gimnáziumot, majd a budapesti szépművészeti főiskolán folytatta tanulmányait. A posztgraduális képzésben az Iparművészeti Főiskolán textil és gobelin szakon végzett. Festőként dolgozik, ruhákat és ruhakiegészítőket, dekoratív textileket is tervez. Tagja magyar és bolgár alkotói szövetségeknek, elnökhelyettese a Bolgár Kulturális Fórumnak, számos művészettörténeti írás és esszé szerzője. Képeit számos önálló kiállításon mutatták be, különféle galériákban Budapesten, Lillafüreden, Egerben, Bécsben. Részt vett több közös kiállításon Magyarországon, Bulgáriában, Németországban, Kanadában és Svájcban.

Ruszev Roszen Bulgáriában, Dobrics városában született. A szófiai képzőművészeti akadémián, 1968-ban és 1969-ben grafika szakon tanult, 1970-től a budapesti Képzőművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait gobelin szakon. Magyarországon él. A gobelin design művelője, illusztrátor és szabadfoglalkozású művész. Számos közös kiállításon vett részt, több mint harminc saját kiállítása volt Magyarországon, Bulgáriában, Hollandiában, Belgiumban és Németországban. Alkotásai megtalálhatóak több múzeumban és magángyűjteményben Bulgáriában, Hollandiában, Magyarországon, Németországban, Franciaországban, Kanadában, az Amerikai Egyesült Államokban, Belgiumban, Görögországban, Olaszországban.

Szárencsev Károly Budapesten született. Középfiskolai tanulmányai befejezve Bulgáriában tanult festészetet, a szófiai művészeti akadémián. Tagja különböző magyar művészeti szövetségeknek, számos kiállításon vett részt. Egyéni kiállításai voltak Budapesten, Kalocsán, Békéscsabán, Németországban és Görögországban.

Hat bolgár kortárs képzőművész

Az itt bemutatott művészek ahhoz a nemzedékhez tartoznak, amely a kilencvenes években tűnt fel a bolgár kortárs képzőművészet színpadán.

Sztefan Bozskov a bolgár grafika kortárs irányzatainak képviselői közé sorolható, kollázsok és litográfiák alkotója, melyek asszociatívan épülnek rá a fényképészet alapjaira, reklámalakokra és reklámszövegekre.

Nedko Bucev jelentős land art művek alkotója. Egyik munkája, az *Északi nap*, Szliventől északra, a Kutelka-csúcson jött létre 1998. május 24-én. A művész és barátai egy szexatánsokból és tükörrendszerekből összeállított bonyolult rendszert építettek fel a hegycsúcson, ahol a szerkezet beállítása után felragyogott egy „második nap”, északról felragyogva a város felett.

Az *utolsó angyal* emlékműve a 2004-es első sumeni kortárs művészeti biennáléra készült el. Második angyalának szárnyai Várnában, a magas Aszparuh hídról ereszkedtek alá.

Peter Canev munkái szoros kapcsolatban állnak művészetpszichológiai elméleti vizsgálataival. A lelki betegek túltengő képzeletétől ösztönözve, mely egyformán befolyásolja a magatartást és a látásmódot, a művész sajátos ábrázoló módszerrel kísérletezik, melynek eredményét a „lényegi díszítések” fogalmával határozza meg.

Kraszimir Dobrev festőművész – az olajfestészet klasszikus lehetőségeit kihasználva – egymásba fonódó valóságos és képzelet szülte alakokat ábrázol. A szürrealizmus hagyományának nagy jelentősége van életművében. Munkáinak jellemzői a tiszta módszerek történelmi korlátozottságának tudatos felismerése, illetve az, hogy első pillantásra önkényesnek tűnő történeti és aktuálpolitikai elemeket alkalmaz, és nem utolsósorban, hogy a formákat és a szavakat ösztönszerű ritmusérzékkel ötvözi.

Georgi Donovan öt évvel ezelőtt tíz, agyagból készített számítógépet mutatott be (agyagmonitorokkal, agyagegerekkel és agyagbillentyűzetekkel) mint az anyag konceptuális változását, mely a technikai fejlődés helyi elfogadásának problémájára utal, a globalizálódástól való idegenkedésre, ugyanúgy, mint sok író, zeneszerző, képzőművész viszolygására a számítógéptől, melyet technikailag a művészet céljaira használnak.

Cvetan Krasztev egyike az utóbbi húsz év emblematikus várnai alkotóinak, több fekete-tengeri installáció és performansz létrehozója. A *súly áthozása Sumenbe* elnevezésű akciójában gyalogosan vitt át egy 15 kilós követ a várnai tengerpartról a Sumeni Városi Galériába. Az ókori hírvivőkhöz hasonlóan száz kilométert tett meg, valóságos, de egyúttal szimbolikus súlyt is cipelve.

Szvilen Sztefanov – Iván Andrea fordítása

Szvilen Sztefanov (1960) a Szófiai Képzőművészeti Akadémia tanszékvezető docense.